

Др ВОЈИСЛАВ ЂУРЂИЋ

**ОСНОВИ
КРИМИНАЛИСТИКЕ**

Ниш 2012.

Проф. др Војислав Ђурђић
ОСНОВИ КРИМИНАЛИСТИКЕ

Издавач:

Центар за публикације Правног факултета у Нишу

За издавача:

Проф. Др Предраг Димитријевић, декан

Рецензенти:

др Станко Бејатовић

др Божидар Бановић

Технички уредник:

Ненад Милошевић

Дизајн корица:

Ненад Милошевић

Штампа:

СВЕН Ниш, Стојана Новаковића 10

Тираж:

300

ISBN 978-86-7148-149-6

© ЦЕНТАР ЗА ПУБЛИКАЦИЈЕ, ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ
Трг Краља Александра 11, 18000 Ниш

Предговор

У уџбенику Основи криминалистике, аутора др Војислава Ђурђића обрађени су основни појмови из ове кривичноправне научне дисциплине. Излагање о научним методама и правилима искуства у откривању, разјашњењу и доказивању кривичних дела и њихових учинилаца систематизовано је у две целине, означене као криминалистичка техника и криминалистичка тактика. Уџбеник је написан у складу са студијским програмом за предмет Криминалистика на Правном факултету у Нишу, чијим студентима је и намењен као основна литература за припремање испита. Због своје актуелности и свеобухватности криминалистичких садржаја, уџбеник може послужити полицијским и другим службеницима органа унутрашњих послова за додатно образовање, као и правницима запосленим у органима кривичног правосуђа за успешно обављање правосудне праксе.

У Нишу, децембра 2011.

Аутор

САДРЖАЈ

I. ПОЈАМ КРИМИНАЛИСТИКЕ	2
II. НАЧЕЛА КРИМИНАЛИСТИКЕ	5
1. Начело законитости	6
2. Начело објективности.....	7
3. Начело оперативности и брзине.....	7
4. Начело методичности.....	9
5. Начело темељитости и упорности	10
6. Начело јединственог руковођења.....	11
7. Начело координације и сарадње.....	12
8. Начело економичности.....	13
9. Начело чувања тајне (конспиративност)	13
III. КРИМИНАЛИСТИЧКИ ОРГАНИ И ЊИХОВА ДЕЛАТНОСТ	15
IV. ИНТЕРПОЛ	16

ПРВИ ДЕО

ПОЈАМ КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ТЕХНИКЕ

I. ПОЈАМ И ПОДЕЛА КРИМИНАЛИСТИЧКЕ ТЕХНИКЕ	21
II. КРИМИНАЛИСТИЧКА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И РЕГИСТРАЦИЈА	22
1. Криминалистичка идентификација	22
2. Криминалистичка регистрација	25
3. Историјски развој криминалистичке регистрације (застарели методи)	27
4. Савремени методи регистрације и идентификације.....	30
a) <i>Лични опис</i>	30
b) <i>Регистрациона фотографија</i>	32
c) <i>Дактилоскопија</i>	34
1) <i>Појам и историјат дактилоскопије</i>	34
2) <i>Основна својства папиларних линија</i>	36
3) <i>Основни облици папиларних линија</i>	37
4) <i>Регистрациона дактилоскопија (декадактилоскопија)</i>	39
5) <i>Истражна дактилоскопија (монодактилоскопија)</i>	42
6) <i>Помоћне гране истражне дактилоскопије</i>	44
d) <i>Идентификација лица на основу геномског отиска ДНК</i>	46
e) <i>Modus operandi систем регистрације</i>	47
f) <i>Регистрација и идентификација непознатих лица и лешева</i>	48
g) <i>Остале савремене методе криминалистичке регистрације и идентификације</i>	50
III. КРИМИНАЛИСТИЧКА ФОТОГРАФИЈА	51
1. Појам, историјат и врсте криминалистичке фотографије.....	51
2. Оперативна фотографија	52
3. Истражна фотографија	55

<i>h) Макро и микро фотографија</i>	55
<i>i) Фотографисање са разнобојним филтрима</i>	57
<i>j) Фотографисање са невидљивим зрацима</i>	58
IV. ТРАСОЛОГИЈА	60
1. Трагови кривичног дела	60
2. Појам и значај трасологије.....	62
3. Трагови папиларних линија.....	63
<i>k) Врсте трагова папиларних линија</i>	63
<i>l) Проналажење и фиксирање трагова папиларних линија</i>	64
<i>m) Поступак са фиксираним траговима</i> <i>отисака папиларних линија</i>	70
4. Трагови стопала	72
<i>n) Врсте трагова стопала</i>	72
<i>o) Фиксирање трагова стопала</i>	73
<i>r) Тумачење трагова стопала</i>	74
<i>q) Идентификација на основу трагова стопала</i>	76
5. Трагови возила	77
6. Трагови оруђа	83
<i>r) О траговима оруђа уопште</i>	83
<i>s) Обијања брава и проваљивање каса</i>	85
<i>t) Трагови сечива</i>	87
7. Трагови ватреног оружја	88
8. Трагови код пожара и паљевина.....	91
9. Микро трагови.....	93
10. Трагови одеће и текстилних влакана.....	95
11. Трагови крви и других човечијих излучевина.....	96
<i>u) Проналажење, фиксирање и обезбеђење трагова крви</i>	96
<i>v) Тумачење трагова крви</i>	98
12. Трагови прашине и блата	101
13. Трагови код вешања.....	102
V. КРИМИНАЛИСТИЧКО-ТЕХНИЧКА ВЕШТАЧЕЊА	103
1. Појам и методе криминалистичко-техничких вештачења.....	103
2. Вештачење ватреног оружја.....	105
<i>w) Утврђивање система ватреног оружја</i>	105
<i>x) Идентификација ватреног оружја помоћу зрна</i>	106
<i>y) Идентификација ватреног оружја помоћу чауре</i>	109
3. Вештачење рукописа.....	109
4. Вештачење потписа.....	112
5. Вештачење разбијеног стакла	114
6. Вештачење печата, штамбиља и жигова	116
7. Вештачење новца и новчаница.....	118
8. Реконструкција знакова и бројева на металу.....	121

ДРУГИ ДЕО
КРИМИНАЛИСТИЧКА ТАКТИКА

I. ОСНОВНА ПИТАЊА КРИМИНАЛИСТИКЕ	124
II. ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧКЕ РАДЊЕ	126
1. Патролирање.....	126
2. Осматрање	126
3. Праћење.....	128
4. Заседа.....	130
5. Рација.....	132
6. Потражна делатност	133
7. Оперативне криминалистичке евиденције	135
8. Криминалистичка употреба посебно дресираних паса	137
III. КРИВИЧНА ПРИЈАВА	138
IV. ТАКТИКА ИСТРАЖНИХ (ДОКАЗНИХ) РАДЊИ	141
1. Увиђај.....	141
z) Појам, задатак и циљ увиђаја	141
aa) Обезбеђење лица места и прикупљање обавештења	142
bb) Фазе увиђаја	142
2. Реконструкција догађаја.....	143
3. Претресање	145
cc) Појам, циљ и врсте претресања	145
dd) Законска правила претресања.....	146
ff) Претресање стана и других просторија.....	150
gg) Претресање слободног простора	153
hh) Претресање превозних средстава	154
ii) Претресање лица.....	155
jj) Записник о претресању.....	157
4. Тактика обављања разговора.....	158
kk) Припрема и тактика обављања разговора	158
ll) Тактика обављања разговора са оштећеним и жртвом	159
mm) Разговор са осумњиченим.....	160
5. Препознавање лица и ствари	163
nn) Препознавање лица.....	164
oo) Препознавање лешева.....	165
pp) Препознавање ствари	165
ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА	167